

Ivica Šušiæ: KIP DOMOVINE

Autor Administrator

Ivica
Šušiæ

KIP DOMOVINE

Antunu Gustavu Matošovi

U katedralu jedne teške
noæi

Uðoh tiho i priðoh do
oltara,

Sa zvonika jecahu zvona
stara,

Htio sam duševi molitvom
pomoæi.

Kad tamo pri tamnom
visokom odru

Jedna žena gledaše u
daljinu,

Tri su joj boje ovile
daljinu:

Prepoznaæ crvenu, bijelu,
modru.

I reèe mi tiho: Moli se,
sinko,

Nad nama pletu neke èudne
niti,

Hrvat je opet tako teško
biti.

Osim Boga ne æe pomoæi
nitko,

Tuđinac nam opet stupa
sred mraka

Da rasproda ostatke
ostataka.

Na
upozorenje prof. Divne Šušiæ, i uz
ispriku, ispravljamo pogrešku koju smo
učinili nekriti im prenošenjem s web stranice <http://www.hazud.ch/2014/03/antun-gustav-matos-kip-domovine/>
pjesme Ivice Šušiæa Kip domovine koja je
pripisana pjesniku Antunu Gustavu Matošu. Ovdje također u cijelosti navodimo njen osvrt o kronologiji
nesporazuma i životopis pjesnika.

KRONOLOGIJA JEDNOGA NESPORAZUMA

Matošev
odjek u suvremenome stihu

Kako
su stihovi profesora i književnika Ivice Šušiæa iz Splita posvećeni Antunu
Gustavu Matošu nepromi scaron;ljenim i površnim potezom nekoga pojedinca proglašeni
Matoševim

doveo je do zabune vezane uz autorstvo jedne pjesme.

Naime, u knjizi pjesama

Versi hrvatski, profesora Prve

splitske gimnazije Ivica Šušiæa, tiskana

je i pjesma“Kip domovine“ posveæena

A. G. Matošu. Buduæi je koncepcija knjige takva da je svaka pjesma posveæena

odreðenome književniku - sve pjesme motivima, ritmom, formom ili porukom

podsjeæaju na pjesme književnika kojemu su posveæene. U predgovoru zbirke njezin

autor navodi kako „ …u pjesmi posveæenoj Marku Maruliæu nalazimo dvostruko

rimovani dvanaesterac, Džori Držiæu akrostih, Ivanu Gunduliæu osmerac, A. K.

Miošiæu epski deseterac, A. G. Matošu sonet, A. B. Šimiæu slobodni stih

grafièki oblikovan…Pjesme pjevaju o mojim preokupacijama, onima kojima se na

osobit naèin vežem za svoje pjesnièke uzore. Oni progovaraju kroz mene, a ja

kroz njih“ – pojašnjava Ivica Šušiæ. Zato se i dogodilo da je navedena pjesma

zabunom poèela biti prenošena kao

Matoševa. Najprije je tiskana u nekim knjigama, potom izvođena na javnim

skupovima i promocijama. Zadnjih dana, potaknuta aktualnim dogaðanjima u Haagu,

prenosi se društvenim mrežama u tisuæama objava. I sve pod Matoševim imenom.

Zanimljivo je i to da je tiskana u nekakvoj

skraæenoj verziji (nedostaje cijela završna kitica), èime pjesma gubi

svoju osnovnu poveznicu s Matoševom poezijom, sonetu formu. Razumijem da

èitatelj koji nije dovoljno predano išèitavao Matoša može pogriješiti. Manje mi

je prihvatljivo da se to dogaða novinarima nekih vodeæih hrvatskih dnevnih

novina. Sasvim je neprihvatljivo da neprovjerene podatke prenose èak i

institucije i portali kojima je osnovna djelatnost èistoæa hrvatskoga jezika.

Kronologija nesporazuma

Onaj tko dobro poznaje

hrvatsku književnost zna da su pisci kroz povijest težili vjerno zabilježiti

sliku svoga vremena. Tako je Pavao Štos napisao poznatu elegiju Kip domovine vu poèetku leta 1831., (kip, u znaèenju slika, stanje domovine). Matoš

je svoju proznu crticu naslovio Kip

domovine 188* želeæi izraziti svoje

nezadovoljstvo tadašnjim stanjem domovine. Šušiæeva pjesma Kip domovine pokušaj je da se oslika naša stvarnost, uspostavi

poveznica s Matoševim vremenom te ukaže na stoljetnu sudbinu hrvatskoga naroda

koja se vremenom nanovo aktualizira. Motiv žene u katedrali uzet je iz Matoševe

pjesme Pri svetom kralju, a boje

haljine sadrže simboliku njegova Imaginarnog

putovanja. Završna kitica, koja se u

objavama na jeziènim portalima i društvenim mrežama niti ne navodi,

parafrazirana je poenta Matoševe Stare

pjesme koja izražava strah Hrvata od odnaroðivanja. Studiozno prouèavanje

Matoševe poezije i duboko proživljavanje njegovih poruka izrođilo je

originalnim stihovima primjenjivim i u današnjem trenutku. Pjesma je po versima hrvatskim složena, povezuje stoljeæea hrvatske književnosti istom poveznicom – ljubavlju za pisani rijeè i

nacionalnu književnost.

One koji možda još

uvijek dvoje oko istinitosti ovih navoda upuæujem na prvu objavu ove pjesme Ivice

Šušiæa u èasopisu Matice hrvatske Hrvatska

obzorja, Split, 2002., str.7. Potom je tiskana u zbirci „Plitvina“;

u nakladi Hrvatskoga kulturnog društva Napredak, Split, 2004., str. 64. Zadnja

objava je u gore navedenoj knjizi pjesama tiskanoj u nakladnièkoj kuæi Alfa, 2014., str.39.

Kako se osjeæea netko

èiji se stihovi prenose u tisuæama objava pod tuðim imenom? Zbunjeno. S nevjericom. Pokradeno. S druge strane, zar tisuæe objava na društvenim mrežama dovoljno ne govori o njihovoj vrijednosti? Stavljanje tih stihova u kontekst književnoga stvaralaštva velikoga Matoša otvara prostor zadovoljstvu. Kako ne osjeæati ponos kada pojedinci, institucije, portali nazivaju pjesmu vizionarskom velièajuæi je kao „najsnaæniji krik za istinom i pravdom“?

Navodeæi najcitanije
stihove ovih dana (Ivice Šušiæa, a ne A. G. Matoša):

…
Nad nama pletu neke èudne niti,

Hrvat
je opet tako teško biti…

izražavam nadu da oni
više nikada ne æe postati odraz naše zbilje.

Divna Šušiæ, prof. savjetnik

Split

IVICA ŠUŠIÆ

Roðen je u Splitu 1962. Podrijetlom iz Zagvozda.
Profesor hrvatskoga jezika i književnosti. Zvanje – profesor savjetnik.
Zaposlen u Prvoj gimnaziji u Splitu. Objavljuje pjesme, crtice, kratke prièe,
novele, eseje, studije, reportaže, struène èlanke … suraðujuæi s uglednim
novinama i èasopisima. Priredio je za objavlјivanje više djela drugih pisaca
pišuæi predgovore, pogovore, prikaze te lektorirajuæi. Prouèava zavièajnu
baštinu. Jedan je od boljih poznavatelja književnoga djela Ivana Raosa o èemu
je objavio više studija. Bio je meðu osnivaæima i urednicima župnoga lista „Zagvozd“. Zastupljen je u
više zbornika i antologija.
Za kratke prièe je dobivao priznanja i nagrade.

Važnija djela:

„Lišnjak“,
pjesme i crtice, Imotska krajina, Imotski, 1998.

„Imotska
nova lirika“, antologija, (s Mladenom Vukoviæem),
HKD Napredak, Split; Matica hrvatska, Imotski, 2001.

„Plitvina“,
pjesme, HKD Napredak, Split, 2004.

«Naš
Zagvozd – nekad i sad», uvodni tekst u monografiji „Glumci u Zagvozdu“, Školska knjiga,
Zagreb, 2008.

Pjesnici

hrvatski, antologija, audio CD, (pjesme odabralo i govorili autor), Naklada Protuđer, Split, 2013.

Versi
hrvatski, zbirka pjesama, Alfa, Zagreb, 2014.